

Bohatý je ten, kto má dost'

Keď som mala na konte dvestotisíc korún, myslela som si, že som už do penzie za vodou

Na Slovensku mi robí agenta veľmi sympatická Nokia a dúfam, že trošku aj moja „webovka“

Ešte nedostala ponuku zo zahraničia, ktorá by nebola výhodnejšia ako slovenská

Vždy začínam od nuly. A vždy mám strach, či to zvládnem

autorka – Lucia Fričová

Zuzana Mauréry má európsky šmrnc. Slovenka, známa aj z českých muzikálov, aktuálne pracuje v Brne, ale prerazila aj vo Viedni. Muzikál, v ktorom hrala, mal svojho času choreografiu vyhodnotenú ako najlepšiu v nemecky hovoriacich štátoch. V Rakúsku má agenta, na Slovensku ju vraj zatiaľ neoslovil nikto. A cíti sa byť bohatá.

V Radošinskom naivnom divadle ste pôsobili deväť rokov, prečo ste uprednostnili „voľnú nohu“?

Mám pocit, že som stále na voľnej nohe. Teda okrem angažmán vo Viedni. Ani v Radošinskom naivnom divadle (RND) si človek nemohol byť nikdy istý. Ak nebol práve v novej hre, s ktorou sa zájazduje a hrá sa najviac, tak si musí hľadať aj niečo iné. Počas tých deviatich rokov som v málokterých hrách nehrala a napriek tomu, alebo lepšie práve preto, som iné príležitosti vyhľadávala. Skúsila som iné divadlá, iných režisérov, iné žánre a pomohlo mi to vyprofilovať sa a zistiť, kde mám mantinely. Ale RND považujem za moju materskú scénu.

V roku 2005 ste dostali ponuku z Viedne. Boli ste v správny čas na správnom mieste?

Dá sa to aj tak nazvať. Ale nebola to náhoda. Potom, ako ma po predstavení na Novej scéne oslovil mne neznámy Rakúšan, že by mi rád robil agenta, som sa počas dvoch rokov sporadicky ukazovala na konkurzoch vo Viedni, kde si ma pomaly oťukávali. Konkurz na francúzsky muzikál Rómeo & Júlia robili v rôznych mestách, vo všetkých nemecky hovoriacich krajinách. A francúzskemu režisérovi som skrátka na danú postavu vyhovovala najviac ja. A keďže to bol Francúz s tradičným francúzskym egom, neostýchal sa z mosta do prosta povedať, že ak mu vedenie divadla neodsúhlasí ním vybratých interpretov, tak im nezaručí úspešnú inscenáciu. A to je veta, ktorá tam tých, čo chcú na muzikáli zarobiť, zaujíma.

Ako sa vám pracovalo s týmto francúzskym režisérom, bol veľmi náročný?

S Francúzom, volá sa Redha a bol choreografom a režisérom zároveň, sa pracovalo veľmi náročne, ale zaujímavo. Mal dvoch asistentov na choreografii a jedného na činoherné výstupy. Všetci boli v permanencii denne osem hodín vyše dvoch mesiacov. Pod pojmom všetci, mám na mysli každého, kto akokoľvek participoval na predstavení. Vyžadoval maximum na každej skúške. Pretože ak sólista nespieval naplno a tanečník mal na jeho spev robiť ťažké akrobacie, mohol sa zraniť. Takmer na každom druhom predstavení som videla niekoho sedieť s priloženými balíčkami ľadu na rôznych končatinách. A na každom predstavení boli vždy v zálohe dvaja náhradníci. Takú dokonalú choreografiu som dovtedy nevidela. V tom čase bola vyhodnotená ako najlepšia muzikálová choreografia v nemecky hovoriacich štátoch. To asi preto, že ja som nemala v role ani krok sun krok. ☺

Režiséri bývajú často excentrický.

Redha mal aj zopár záchvatov, keď nás posielal všetkých domov, lebo sa mu zdalo, že podaktorí potia málo krvi a nevážia si svoju prácu. Bol to taký päťdesiatročný holohlavý potetovaný génius a mňa si zapamätal aj podľa toho, že v tom čase bola v Paríži nejaká skupina, ktorá sa volala Bratislava boys. A na rozdiel od zvyšku som mala stále nejaké otázky a návrhy. To je tam totiž trápne. Tam sa len splňa, čo režisér vymyslí. Takže sa vždy pýtal, či má ešte „Bratislava“ nejaký návrh. Úspech to malo, lebo vypredané to bolo rok a pol. Hralo sa denne okrem pondelka pred 1 200 divákmi a lístky stáli od osemnásť do deväťdesiatpäť eur.

Ste jedna z mála spomedzi slovenských hercov, ktorým sa podarilo preraziť aj za hranicami Česka a Slovenska. Naozaj je cudzí jazyk pre hercov veľký hendikep? Ako je to pri speve?

Cudzí jazyk je alfou a omegou pre všetko. Musíte sa jednoznačne dohovoriť, kdekoľvek ste. Pri množstve zahraničných interpretov je, samozrejme, k dispozícii a pre všetkých povinný jazykový lektor, ktorý výslovnosť do vás doslova „vytutuje“. Sú to dosť neprijemné cvičenia, všetci sme tam trpeli, lebo im nič nie je dosť. Ale odvtedy mám vypestovaný špeciálny sval na rakúske "e". ☺

To isté platí aj o českom jazyku, hoci sa nám zdá ľahký. Vždy si prizvem človeka, ktorý ma skontroluje, prípadne s ním aj čo-to natrénujem. Chcem, aby si diváci užili divadlo a neznervózňoval ich nejaký môj slovenský prízvuk. To sa na javisku ošemetne toleruje. Kdekoľvek.

Momentálne hostujete v Mestskom divadle v Brne. Aká je úroveň muzikálu v moravskej metropole?

Brno je celkom iný fenomén. Tam majú muzikálovú akadémiu a originál muzikálové divadlo – Hudobnú scénu Mestského divadla Brno. Postavili ju pred piatimi rokmi a funguje kvalitne, medzinárodne a vypredane. Nestalo sa to zo dňa na deň, ale v týchto časoch a v týchto zemepisných šírkach postaviť nové, fungujúce divadlo, sa rovná takmer zázraku. Má to jedného menovateľa, ktorý sa volá Stanislav Moša. Je to človek, ktorý má rád ľudí, kultúrnosť i muzikál. Nevie, či niekto z našich „muzikálových špecialistov“ tam niekedy bol.

V Brne hráte dve predstavenia v jeden deň aj dva dni za sebou. Ako sa to dá zvládnuť? Musíte nejako špeciálne relaxovať?

Keď sme hrali v Prahe „dvojáky“ Pomády, tak som sa domov plazila. To bolo samé tancovanie. V Bedároch veľkú rolu nemám, takže to nie je problém. A v Čarodejnicách z Eastwicku „dvojáky“ nerobím, lebo tam musím zároveň vysoko a silno spievať a zároveň, s prepáčením, vtipne a do taktu zvracať a to pre hlas nie je nič moc. ☺

Ako sa herec dostane k úlohe doma a v zahraničí? Je v tom rozdiel?

Väčšinou cez konkurz. Ten si nájdete na internete, prípadne, keď vás poznajú, pošlú vám pozvánku. Keď vás veľmi dobre poznajú, tak vás občas obsadia, aj keď len vyjadrite záujem. Skúšobné obdobie trvá približne od päť do osem týždňov. Bohužiaľ, väčšinou v závislosti od „stihania“ produkcie, nie od náročnosti diela. Bonbónikom je, že nie všetky produkcie, najmä tie slovenské, vám zaplatia za tých osem týždňov skúšania. Takže sú na svete aj takí ľudia, ktorí chodia dva mesiace do práce zadarmo. Áno, sú to muzikáloví herci a tanečníci.

A ostatní?

Choreografi, režiséri, dramaturgovia a iní majú zaplatené. A ešte majú aj tantiémy. Kocúrkovo. Kde budú tí cezpoľní muzikáloví šialenci bývať, je tiež ich problém. A keďže všetci títo nadšenci musia aj z niečoho žiť, berú kadejaké kšefty a na skúškach stále niekto chýba. Zasa zle. V Bratislave sa v tomto zmysle postarali, pokiaľ viem, len o pani Vondráčkovú. V Brne sa postarali a starajú aj o mňa. Cestovné, skúšobné, hotel. Zlatí sú. Vo Viedni sa väčšinou robia „long runy“, teda hrá sa každý deň minimálne rok, na tento čas si zaviazu ľudí za plat a v prípade neúspechu alebo inej katastrofy vám garantujú minimálnu mzdu, prípadne náhradnú prácu. Tam je nádej, že sa urobí kvalitný kus a väčšina na ňom aj zarobí.

V zahraničí je normálne, že herec má agenta. Potrebujete nejakého, alebo si zmluvu dohodnete najlepšie sama?

Doma mi robí agenta veľmi sympatická Nokia N95 a dúfam trošku, že aj tá moja „webovka“. A v Rakúsku sa mi o zmluvy postaral už spomínaný Rakúšan, čo sa zrazu zjavil na Novej scéne. Rozmýšľala som o agentovi alebo manažérovi. To je vraj rozdiel. Jeden vám totiž má zhaňat' aj robotu a druhý len vyjednáva zmluvy. Ktorý je ktorý, neviem. Mne sa, bohužiaľ, zatiaľ do cesty ani jeden z nich nepriplietol. Sú u nás vôbec nejakí?

Sú ponuky zo zahraničia finančne zaujímavejšie?

Ešte som nedostala ponuku zo zahraničia, ktorá by nebola výhodnejšia ako slovenská. Ale to môže byť individuálne. Čo sa týka peňazí, som teda dosť naivná. Keď som mala na konte dvestotisíc korún, tak som si myslela, že som do penzie už za vodou. Takže akékoľvek porovnania by tu mohli vyznieť smiešne. Bohatý je ten, kto nemá veľa, ale ten, kto má dosť. Ja mám dosť.

Pochádzate z rodiny operných spevákov. Trávili ste veľa času v opere, keď ste boli malá?

Akurát. Dostatočne na to, aby som si vedela predstaviť, že tam raz možno aj ja skočím. Teda v opere určite nie, to mi bolo jasné, to je drina, ale na nejakej Novej scéne, to by už celkom išlo. Konkrétne ma v detstve očaril najmä divadelný bufet s jeho sortimentom v kombinácii s voľným vstupom do hľadiska. ☺

Nechceli rodičia, aby ste robili niečo iné ako herectvo?

Neviem, čo chceli rodičia. Mám pocit, že ma iba tak nenápadne pozorovali, čo sa zo mňa vyuklí. V každom prípade som mala rozvrh naplnený nejakými klavíri, tanečnými hodinami a nemčinami. Triedny lúmen som nikdy nebola a hoci som skončila matematicko-fyzikálne gymnázium so zameraním na počítače, postupne sa to zužovalo na komediantske smerovanie s nejakou tou opciovou štúdiom cudzích jazykov.

Prešlo približne desať rokov, odkedy sa na Slovensku muzikál spopularizoval, ste jedna z jeho stálic. Vnímate nejaký posun?

Dohodnime sa, že „stálica pre pamätníkov“. Päť rokov som tu v žiadnom muzikáli neúčinkovala. Verte mi, neľutujem. Našli si ma inde. Len mi je ľúto, že tu nie je nikto, kto by tento náročný a krásny žáner vedel obhájiť a postaviť na nohy. Je síce fajn, že sa upustilo od tých „davidovských písničkárov“ a občas sa objavia svetové tituly ako West Side Story alebo Producenti, ale to je žalostne málo. Od úrovne, akú majú trebárs len v susednom Brne, je to ešte veľmi ďaleko. Posun? Áno, smerom dozadu. Kedysi sa ešte Nová scéna mohla tváriť, že je hudobným divadlom. Bez orchestra! Ale dnes? Naše hlavné mesto nemá hudobné divadlo. Nechápem.

Aby bol muzikál na Slovensku vypredaný, musia tam byť celebrity, prípadne staré hity. Myslíte si, že sa to niekedy zmení?

To je bieda, čo? Inými slovami, čo nepoznajú, v zásade nemôže byť dobré. Kým producenti, režiséri, riaditelia umeleckých prevádzok nepochopia, že v konečnom dôsledku najviac zarobia na tom, čo je kvalitné a tomu prispôbia prípravu projektu, marketing, propagáciu, tak sa budeme donekonečna motať v kruhu. Inde napríklad robia na jeden muzikál konkurzy aj v piatich štátoch, aj rok dopredu. Kvalitného človeka jednoducho nezvestíte z klinca. Robia všetko v predstihu a nie na kolene. Je to biznis. Know-how muzikálu je u nás ešte slušné tabu. Na Slovensku zabezpečiť, aby boli vždy všetci na skúške, je nedosiahnuteľná meta!

Hráte divadlo, robíte muzikál, účinkovali ste vo filmoch aj televízii. Kde ste najviac „doma“?

Všetko je výzva. Vždy začínam od nuly. A vždy mám strach, či to zvládnem. Na druhej strane sa mi chce povedať, že som všade doma. V skutočnosti som asi večný hosť, ktorý sa na návšteve cíti ako doma. Je pravda, že po muzikáloch mi už duša tak nepišťi. Jednak asi preto, že som si vo Viedni vrchovate užila vysoko profesionálnu prácu. Nebojím sa povedať s výsledkom svetovej úrovne a asi aj preto, že ma tunajšie muzikálové prostredie dosť demotivuje. Prácu pred kamerou si užívam a určite sa vrhnem do nejakého koncertného programu. To som si ešte dlžná.

Za ktorou rolou vám je smutno?

Za Vitálošovou z Konečnej stanice, za Sladkou Sue z Niekto to rád horúce, za Robertou z Mníšok 1, za Maďarkou zo Sekretárok... Ale to bola vždy radosť, ktorá splnila účel, takže vlastne iba za Sally Bowlesovou z Kabaretu, ktorá sa mi nepodarilo urobiť tak, ako som si ju vysnila, ani na druhý pokus.

Hlas je váš hlavný nástroj. Ako sa oň staráte? Máte niekedy aj hlasový pokoj, robíte nejaké cvičenia?

Viete, ja som sa spievať v pravom zmysle slova nikdy neučila. Asi to bola reakcia na to, že doma rodičia spievali stále. To, čo viem, mám „odpočúvané“ z vedľajšej izby, kde mali hodiny spevu, a potom z puberty, keď som sa snažila napodobňovať, čo som počula v kazetáku. A tak to je asi až dodnes. Je to u mňa veľmi intuitívne. Takže za to, že moje spievanie má aj nejaký technický základ, vďačím zdedeným génom a svojim ušiam. A keď to prepísknem, tak sa z toho musím vyspať.

Dnes sú v kurze seriály. Dali ste sa zlákať?

V Ordinácii v ružovej záhrade mi pôvodne ponúkli postavu z úzkeho kruhu hlavných, aj som s tým dlhšie koketovala, ale na poslednú chvíľu som ubzikla znova do Viedne. Možnosť hrať rakúsko-uhorskú ikonu Máriu Teréziu nedostane zasa nejaká Bratislavčanka často. Ale dnes musím povedať, že ma to neobišlo. Ak herec nie je v televízii, neexistuje. A ja som toho názoru, že treba chodiť aj do práce, umenie sa nedá robiť každý deň. A okrem toho, sú to všetko fajn partie.

Máte prepracovanú webovú stránku. Kedy ste si ju dali urobiť?

To bolo niekoľkomesačné martýrium a som rada, že to mám za sebou. Kto mi to robil? No ja! Až takých fanatických fanúšikov nemám. ☺ Za pomoci zopár trpezlivých webstránkorobičov. Azda to niekto ocení.

Čo robievate cez divadelné prázdniny? Kde najradšej dovolenkujete?

To je vždy improvizácia. Ale som nadšená windsurfistka, šnorchlistka, tenistka a lenivistka.

Herečky chcú vždy vyzerat' dobre. Načo miniete najviac peňazí?

Herečky by to mali mať v popise práce... Moja mama je veľká privrženkyňa tohto názoru. Ibaže herečka je tiež len človek. Takže sa dohodnime, že dobre vyzerat' v rámci možnosti. ☺ Spomínam si, keď som naposledy na nejakom konkurze vyplňala taký ten klasický dotazník, je tam vždy aj kolónka „zvláštne schopnosti“. Tak som rozmýšľala, že si tam pripíšem – permanentné kruhy a vačky pod očami. Možno by to nejakej maskérke ušetrilo prácu. ☺ Takže, na čo miňam? Asi na hodiny tenisu, na tréningy s Jankom Ďurovčíkom, prípadne na višňovú študentskú pečať. Aby nad tými kruhmi boli aspoň nejaké iskričky v očiach.

Foto – archiv Zuzany Mauréry

////////////////////

Zuzana Mauréry (41)

Narodila sa v rodine profesionálnych spevákov. Vyštudovala herectvo na VŠMU, deväť rokov bola stálou členkou Radošinského naivného divadla, hosťovala aj v predstaveniach divadiel SND, Astorka, Nová scéna, Aréna, v muzikáloch na scéne Theatra Istropolis, Novej scény aj v pražskom muzikáli Pomáda. Dlhší čas spievala v televíznom kabarete Dereš. Po dvojročnom angažmán v Raimund Theater vo Viedni, kde stála takmer denne na javisku ako Lady Montague a Amme v muzikáli Rómeo a Júlia, stvárnila následne hlavnú postavu Márie Terézie v hudobnej satire Habsburgovci vo viedenskom Museumquartiere. Momentálne hosťuje v muzikáli Čarodejky z Eastwicku a ako Madame Thénardier v muzikáli Bidníci v Mestskom divadle Brno. Na konte má šesť filmov. Žije v Bratislave, je slobodná.